

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Dovrefjell nasjonalparkstyre
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

30.01.2018

Deres ref.:
Arkivsak nr.: 2017/6042

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/6

Klage på Dovrefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak i sak nr.: 057-2017

Vi viser vedtak i Dovrefjell nasjonalparkstyre 18.12.17, mottatt her 09.01.18. Lesjaskog Heimrast gis her tillatelse til å sette opp tilsynsbu ved Nedre Mølmsvatnet. Villreinnemnda klager på den delen av vedtaket som åpner for at bua kan leies ut til allmennheten:

"Vedtak

For å ivareta villreininteressene i området bør ikke den nye tilsynsbua benyttes til utleie. Utleie vil legge til rette for økt ferdsel i et område med villreintrekk. Konsekvensen av økt ferdsel og uønsket forstyrrelse av villrein er ikke tilstrekkelig vurdert. Tilsynsbua bør kun benyttes til Lesjaskog Heimrast sitt behov for husvære i forbindelse med tilsyns- og skjøtselsoppgaver i området.

Villreinnemnda påklager den delen av vedtaket som åpner for at bua kan leies ut til allmennheten. Villreinnemnda ber om at vedtaket omgjøres slik at det ikke åpnes for utleie."

Samlet saksfremstilling kan sees under:

MØTEPROTOKOLL

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
Vedtaks sak 1-2018	Klage på Dovrefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak i sak nr.: 057-2017
Tid:	25-29.01.2018
Møteform:	E-postmøte
Følgende faste medlemmer deltok:	Kari Toftaker, Marit Rolstad, Johan Ragnar Eggen, Odd Leif Angård, Øyvind Bakken-Berg, Janne Søvik, Siv Remetun Lånke, Olav Søderberg, Jon Tore Dalsegg.
Følgende faste medlemmer deltok ikke:	Karianne Rindli
Følgende varamedlemmer deltok:	
Saksbehandler	Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Fylkesmannen i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: fmltpost@fylkesmannen.no

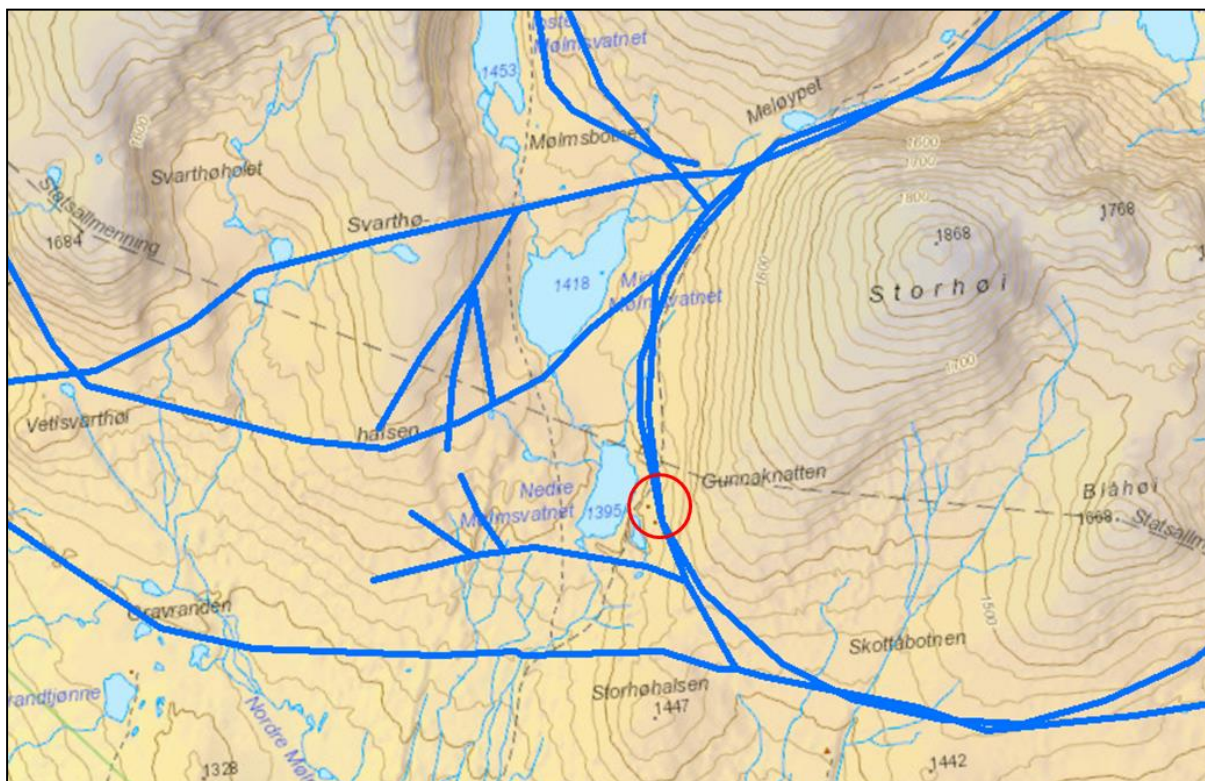
Leder: Marit Rolstad, mobil tlf. 95 20 58 40, e-post: a-rolst@online.no
Sekretær: Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru, tlf 73 19 92 03, e-post fmlbra@fylkesmannen.no

Saksopplysning

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i vedtak av 18.12.2017 (sak nr.: 057-2017) vedtatt at Lesjaskog Heimrast får dispensasjon til å sette opp ei ny tilsynsbu på 24 m² på ny tomt i nærheten av de nåværende buene øst for Nedre Mølmsvatnet i Dalsida landskapsvernområde. Sekretæren til villreinnemnda ble informert om vedtaket ved e-post 9.1.2018.

I vedtaket til nasjonalparkstyret er det åpnet for at tilsynsbua kan leies ut:

«- Tilsynsbua skal være låst, og kan leies ut i forbindelse med f.eks. jakt og fiske, men skal ikke leies ut til overnatting på turistruta mellom Lesjaskog / Bjorli og Aursjøhytta.»

Rød sirkel er område hvor det er innvilget dispensasjon til å bygge ny tilsynsbu. Blå streker er trekkveier for villrein (kilde naturbase).

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø ga den 27.10.2017 følgende uttalelse ved sin behandling av høringen til dispensasjonssøknaden:

«Vedtak:

Villreinnemnda for Snøhetta- og Knutshø uttaler at et føre- var prinsipp bør vektlegges og at søknaden avslås slik den står nå. Det kan føre til negativ presedens også i andre områder dersom en hytte med en slik størrelse ved lokaliteter som benyttes av den relativt sky villreinen i Snøhetta villreinområde for både trekk og beiteområder sommerstid.

Villreinnemnda for Snøhetta- og Knutshø uttaler at søker bør komme med nye forslag til lokalitet lengre unna kjente trekkveier for villrein, og at bua ikke brukes til ordinær utleiehytte for allmennheten dersom den tillates lagt til en av lokalitetene det søkes om her.

Villreinnemnda for Snøhetta- og Knutshø uttaler at søker må begrunne mer størrelsen på bua/hytta, plassering og vurderer om en kan oppnå samarbeid om bruk med beitelag.»

Vurderinger knyttet til nemndas behandling av høring av søknad om dispensasjon til å sette opp tilsynsbu kan leses i møteprotokollen sak 16/2017, https://static1.squarespace.com/static/530364efe4b0c37a4004ec79/t/5a1021a4ec212df52577a833/1511006636572/Protokoll_27.10.2017..pdf

Vurdering

Villreinnemnda er en statlig nemnd og skal arbeide for en langsiktig bærekraftig forvaltning av villreinen og dens leveområder i samsvar med naturmangfoldloven og viltloven. Nemndas oppgaver er gitt i Forskrift om forvaltning av hjortevilt.

Villreinen er en ansvarsart for Norge og har svært stor nasjonal forvaltningsinteresse. Den er usedvanlig arealkrevende og normalt meget sky. Disse «utfordrende egenskapene» gjør reinen spesielt sårbar. Menneskelige aktivitet ved eller ut fra infrastruktur, eller langs stier, skaper forstyrrelser, og gir barriere effekt som hindrer reinen i å vandre. Dette har gitt og gir fortsatt tap av leveområder. Menneskelige forstyrrelser er i dag en økende utfordring for reinen, både innenfor og utenfor verneområder.

For å ivareta kvaliteten i reinens leveområder er det viktig å unngå tilrettelegging av økt menneskelig aktivitet i viktige funksjonsområder for rein. Det er viktig å ivareta kvaliteten i forstyrrelsesfrie områder hvor reinen kan søke ro. Og unngå å legge til rette for å gjennomføre tiltak som skaper økte forstyrrelser i og like inntil villreinområder. Disse hensynene må gjøres i et langsiktig perspektiv.

Det omsøkte tiltaket ligger innenfor Dalsida landskapsvernområde. Nasjonalparkstyret har ikke hjemmel i verneforskriften til å gi tillatelse til oppføring av nye tilsyns- og oppsynsbuer. Søknaden fra Lesjaskog Heimrast må derfor behandles som en dispensasjonssak i forhold til verneforskriften. Et av formålene med Dalsida landskapsvernområde er å; «*Ta vare på et sammenhengende leveområde til villreinen i Snøhettaområdet*».

Nasjonalparkstyret kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Irreversible inngrep (som bygninger og andre anlegg, veier og kjørespor, permanent merkede stier), kan kun tillates innenfor rammen av vernebestemmelsene om det er godtgjort at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for verneformålet.

I saksutredningen til nasjonalparkstyret vurderes det at dispensasjonen vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene:

«En dispensasjon for Lesjaskog Heimrast til å sette opp ny tilsynsbu i nærheten av de andre hyttene øst for Nedre Mølmsvatnet, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene. Det er derfor mulig å gi dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.»

Regional plan for Dovrefjellområdet ble vedtatt 25.7.2017. Det omsøkte tiltaket ligger i sonen nasjonalt villreinområde. I retningslinjene for nasjonalt villreinområde (NVO) står det følgende:

«Det skal ikkje etablerast nye hytter, turistverksemder eller anna utbygging i NVO, og heller ikkje skal det gjerast større utvidingar av eksisterande hytter, verksemder eller turisthytter.»

«Ved behandling av søknadar/meldingar om landbruksbygg og -anlegg skal det bli lagt vekt på å komme fram til plassering og utforming som gjev minst mogleg konflikt med villrein og andre verneinteresser.»

Villreinens interesser i nasjonalt villreinområde skal tillegges stor vekt ved arealforvaltning og i saksbehandling.

Vedtaket til nasjonalparkstyret gir dispensasjon til etablering av ei ny tilsynsbu, som også skal kunne leies ut til allmennheten. Plasseringen til bua blir i et område hvor det er registrert trekkområde for villrein (kilde naturbase). Vedtaket åpner for at bua skal kunne leies ut i forbindelse med; *«f.eks. jakt og fiske, men skal ikke leies ut til overnatting på turistruta mellom Lesjaskog / Bjorli og Aursjøhytta»*. Ordlyden i vedtaket er spesiell. Rekreasjonsformen til de som ønsker å leie bua avgjør om den kan leies ut. Denne forskjellsbehandlingen er utfordrende. Saksbehandler antar at det er tenkt at vilkåret blant annet skal regulere antall overnattinger fra allmennheten slik at det ikke blir for mye ferdsel i forhold til villreinens tåleevne. Det er imidlertid uklart for saksbehandler hvordan det er tenkt at Lesjaskog Heimrast og vernemyndighetene skal/kan følge opp etterlevelse av dette vilkåret. I praksis kan nasjonalparkstyret ha innvilget etablering av ei tilsynsbu for Heimrasten, som samtidig er en ordinær utleiebu for allmenheten. Dette er i så fall gjort uten at det er synliggjort eventuell kunnskap om hva som kan forventes av økt ferdsel og hvilken konsekvens det igjen kan ha for reinen. Saksbehandler vurderer at etablering av en ny, relativt stor utleiebu, som er lett tilgjengelig, og som ligger ved et fiskevann, vil kunne legge til rette for økt ferdsel i dette området. Det vil være et gunstig overnattingssted for de som vil gå turiststien fra Lesjaskog til den betjente turisthytta ved Aursjøen (Det er en lang strekning på 25 km). Drift av utleiehytte så langt fra vei medfører også ekstra behov for motorisert ferdsel i forbindelse med vedlikehold og transport av ved, propan, og eventuell proviant mm. Samlet vil all økt ferdsel til den nye bua medføre økt forstyrrelse av villrein i dette området.

Etter saksbehandlers vurdering er det ikke noe i søknaden fra Lesjaskog Heimrast eller saksfremlegget som gjør denne saken spesiell, eller synliggjør et spesielt behov. Andre aktører innenfor villreinområdet kan tenkes å ha tilsvarende ønsker om en ny tilsynsbu, med utleievirksomhet til allmenheten. Det kan også være tilsvarende aktører med allerede etablerte tilsynsbuer som ønsker å åpne for utleievirksomhet til allmenheten. Vedtaket til nasjonalparkstyret inneholder ingen informasjon om at vedtaket ikke er retningsgivende for sammenliknbare saker ved senere avgjørelser. Hvis vedtaket vil danne et mønster for senere avgjørelser av denne type saker kan det tilrettelegge for betydelig økt ferdsel og uønskede forstyrrelser på villrein i villreinområdet. Vedtaket om å tillate utleievirksomhet i den nye bua ansees derfor å være uheldig mtp. presedens i tilsvarende saker i villreinområdet.

Oppsummert vurderer saksbehandler at vedtaket om å gi dispensasjon til å bygge ei ny bu ved et kjent villreintrekk, som kan brukes til utleie til allmennheten, som uheldig for villreinens bruk av området. Behovet fra tiltakshaver ansees ikke å være spesielt, og å tillate utleievirksomhet kan derfor skape presedens i tilsvarende saker. Det vurderes å være utilstrekkelig vurdering om

utleievirksomhet kan få negative konsekvenser på verneformålet (Ta vare på et sammenhengende leveområde til villreinen i Snøhettaområdet).

Forslag til vedtak - innstilling

For å ivareta villreininteressene i området bør ikke den nye tilsynsbua benyttes til utleie. Utleie vil legge til rette for økt ferdsel i et område med villreintrekk. Konsekvensen av økt ferdsel og uønsket forstyrrelse av villrein er ikke tilstrekkelig vurdert. Tilsynsbua bør kun benyttes til Lesjaskog Heimrast sitt behov for husvære i forbindelse med tilsyns- og skjøtselsoppgaver i området.

Villreinnemnda påklager den delen av vedtaket som åpner for at bua kan leies ut til allmennheten. Villreinnemnda ber om at vedtaket omgjøres slik at det ikke åpnes for utleie.

Vedtaket

For å ivareta villreininteressene i området bør ikke den nye tilsynsbua benyttes til utleie. Utleie vil legge til rette for økt ferdsel i et område med villreintrekk. Konsekvensen av økt ferdsel og uønsket forstyrrelse av villrein er ikke tilstrekkelig vurdert. Tilsynsbua bør kun benyttes til Lesjaskog Heimrast sitt behov for husvære i forbindelse med tilsyns- og skjøtselsoppgaver i området.

Villreinnemnda påklager den delen av vedtaket som åpner for at bua kan leies ut til allmennheten. Villreinnemnda ber om at vedtaket omgjøres slik at det ikke åpnes for utleie.

For leder Marit Rolstad

Med vennlig hilsen

Bjørn Rangbru | Seniorrådgiver/Sekretær Snøhetta og Knutshø villreinnemnd
Fylkesmannen i Trøndelag | Klima- og miljøavdelingen
Tlf: +4773199203 | www.fylkesmannen.no/trondelag

Vennligst tenk på miljøet før du skriver ut

Kopi:
Lesjaskog Heimrast
Lesja kommune
Fylkesmannen i Oppland
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Snøhetta villreinutvalg
Miljødirektoratet